

Program Adı

Beslenme ve Diyetetik Doktora - 2012

Tezin Adı

Kardiyovasküler Hastalığı Nedeniyle Hastaneye Yatan Bireylerin Malnutrisiyon Durumları İle Hastane Malnutrisyonunu Yatış Sürelerine Etkisi

Tezi Hazırlayan

Müjgan ÖZTÜRK ARIKBUKA

Danışman

Prof. Dr. Sevinç YÜCECAN

ÖZET

Bu araştırmada kardiyovasküler hastalığı nedeniyle hastaneye yatan 65 yaş üstü bireylerin beslenme durumunun değerlendirilmesi, beslenme durumunun hastanede kalış süresine, antropometrik ölçümlere, vücut kompozisyonlarına, kan bulgularına ve besin tüketimine etkisinin saptanması, hastanede kalınan süre içerisinde beslenme durumundaki değişimin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi Kardiyoloji ve Kalp Damar Cerrahisi servislerinde 3 günden uzun süre yatan 65 yaş üstü 211 hasta üzerinde yapılmıştır. Hastaneye yatış sırasında hastaların tam Mini Nutrisyonel Değerlendirme (MND) ile beslenme durumu değerlendirilmiş, vücut ağırlığı, boy uzunluğu, Üst Orta Kol Çevresi (ÜOKÇ), baldır çevresi ve Biyoelektrik Empedans Analizi (BIA) ile vücut kompozisyonu ölçülmüş, albümin, toplam protein, hemoglobin, hematokrit ve lenfosit sayısı değerleri dosyalarından kaydedilmiştir. Ayrıca hastaların yatış sırasında bir günlük besin tüketimi sorgulanarak 7 günde bir bu uygulama tekrarlanmıştır. Hastalar taburcu oldukları gün tam MND ile beslenme durumları tekrar değerlendirilirken, tüm antropometrik ölçümlerive vücut kompozisyonu ölçümleri tekrarlanmış, hastaneden çıkış sırasında kan bulguları dosyalarından kaydedilmiştir. MND ile hastaların yatış sırasında % 8.50'sinin malnutrisyonu, % 43.10'unun malnutrisyon riski, % 48.30'unun ise beslenme durumunun iyi olduğu saptanmıştır. Kalp damar cerrahisi operasyonu geçiren bireyler ile diğer kardiyovasküler hastalığı olan bireyler kalp yetmezliği olan bireylerle karşılaştırıldığında kalp yetmezliği hastası olmanın hastaneye yatışta malnutrisyon riskini 2.84 kat artırdığı bulunmuştur ($p=0.005$). Hastaların % 64.50'sinde hastanede kaldıkları sürede kilo kaybı olduğu saptanırken, hastaneye yatış sırasında MND ile malnutrisyon riski ve malnutrisyon varlığı

tespit edilen bireylerin hastanede kalış süresinin beslenme durumu iyi olan bireylerden daha uzun olduğu tespit edilmiştir ($p=0.000$). Malnutrisyon riski ve malnutrisyonu olan bireylerin hastaneye yatış ve hastaneden çıkış sırasında albümin, toplam protein, hemoglobin ve hematokrit değerleriyle, vücut ağırlığı, beden kütle indeksi, ÜOKÇ ve baldır çevresi ölçümlerinin beslenme durumu iyi olan bireylerden anlamlı şekilde düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Hastanede kalış süresindeki her bir günlük artışın hastaneden çıkış sırasında tespit edilen malnutrisyon riski ve malnutrisyon oranını 1.14 kat artırdığı saptanırken, hastanede kalınan sürede sorgulanan besin tüketimleri önerilen günlük tüketim standartlarına (RDA) göre değerlendirildiğinde yetersiz enerji alan bireylerin oranının % 67.80 olduğu bulunmuştur. Hastane malnutrisyonun önlenmesi için hastaneye yatışta hastaların beslenme durumunun değerlendirilmesi ve yattıkları sürece besin tüketimi, antropometrik ölçümler ve kan bulgularının takibinin yapılması önemlidir.

Destekleyen Kurum: TC/KKTC Bilimsel Araştırma Projeleri (Bap-1) (Proje No: YDÜ/2010-2-04)

Anahtar Kelimeler: MND, hastane malnutrisyonu, hastanede kalış süresi, besin tüketimi